

Terug naar de marktplaats

Ik heb het vorige week gehad over een aantal plaatjes van de os. De os die symbool staat voor de geest die zich soms maar al te graag verliest in de dingen van de wereld. De plaatjes beschrijven het verhaal van hoe de hoeder van de os, de os kwijtraakt en gaat zoeken. Uiteindelijk vindt hij hem tussen het hoge sappige gras. De hoeder vangt de os met een touw en leidt hem zachtjes aan naar huis. Uiteindelijk zit de hoeder op de os en speelt zijn fluit. De os is gediensig aan de hoeder; onze geest keert terug met ons naar huis en is gediensig aan ons.

Uiteindelijk, in het zevende plaatje, bereiken ze thuis. Een scene van grote rust. De hoeder zit op de veranda, kijkt over het veld. De os rust in de stal. Het is dat moment waarop wij tot grote rust komen en volledig ontspannen in dit moment zoals het is. Het werk is gedaan. De os en de hoeder zijn terug thuis.

Dan volgt het achtste plaatje: de lege cirkel. Want in die rust en ontspanning breekt het inzicht door dat niets op zichzelf staat, niets heeft een eigen onafhankelijk bestaan. Alles brengt alles voort, alles is met alles afhankelijk. Dat wordt weergegeven door de lege cirkel. En de cirkel heeft geen begin en eind. Want in dit continue voortbrengen en ten einde komen is geen begin en eind. In die zin dat het einde van één ding het begin is van een ander. Zo hangt alles met alles samen. In de termen van de Soetra van Grote Wijsheid zou je kunnen zeggen: de lege cirkel symboliseert de 'Vorm is Leegte'. Niets staat op zichzelf. Alles geeft elkaar betekenis, alles geeft mekaar bestaan.

Maar de wereld is er nog altijd, weergegeven in het negende plaatje. Dat plaatje zou je ook weer in termen van de Soetra van Grote Wijsheid kunnen omschrijven als 'Leegte is Vorm'. De lege cirkel is als de spiegel zonder spiegelbeeld. Maar een spiegel kan niet zijn zonder spiegelbeeld. Het negende plaatje is het spiegelbeeld zonder spiegel. Maar ook dat kan niet zijn. Dus de lege cirkel, de Leegte, en de Vorm passen bij elkaar als spiegel en spiegelbeeld. De spiegel is niet het spiegelbeeld, noch is het spiegelbeeld de spiegel. En toch, ze staan niet apart van elkaar. Ze vormen een eenheid met twee aspecten.

Wanneer dit inzicht volledig tot ons doordringt kunnen we terugkeren naar de wereld, weergegeven in plaatje tien, de marktplaats. Dat inzicht manifesteert zich in wijsheid en mededogen. Alles is Een en Een is in het Al.

Het zou mooi zijn als de tien plaatjes een logische volgorde zouden hebben van 'je gaat van één naar tien en dat is het dan!'. Maar zoals het gaat, soms ontsnapt de os weer even en moet er weer gezocht worden en naar huis gebracht worden. Maar wanneer we eenmaal de 'Vorm is Leegte' en de 'Leegte is Vorm' gezien hebben, dan zal dat niet meer veel energie kosten. Hoezeer de geest dan ook soms zichzelf laat verdwalen in wat de wereld aanbiedt, terugkeren naar huis vraagt niet veel. Verzacht, ontspan, wordt vriendelijk en ben weer thuis. Weet de

spiegel en de wereld die zich daarin manifesteert. Continue. Het één brengt het ander voort in een eindeloze cyclus en wij zijn daar deel van. Alles is daar deel van. Laten wij daarin het goede betekenen, het heilzame. Laten we deze wereld dan een Boeddhawereld maken in plaats van een wereld van lijden.

* * * * *

Eerw. Baldwin Schreurs
Woensdag 13 september 2023